

[Stetter.]

landes regeringer, og der skal etableres en kontrollkomité med en repræsentant fra hvert land ligeledes udpeget af regeringerne. Denne komité skal suppleres med yderligere 5 repræsentanter politisk udpeget af Nordisk Råd. Der er næppe nogen tvivl om, at denne statsbank vil blive drevet ud fra politiske og ikke ud fra driftsøkonomiske overvejelser.

Vor afvisning af forslaget bygger også på, at der allerede i dag foregår et betydeligt samarbejde mellem bankerne i Sverige, Norge, Finland og Danmark. Dette samarbejde kan når som helst udvides efter behov, og det kan ske uden offentlige bevillinger og uden risiko for, at vi opbygger et nyt stort offentligt bureaukrati. De nordiske pengeinstitutter har for længst handlet og tænkt nordisk, samarbejdet har udviklet sig harmonisk og naturligt, og det kan udbygges yderligere.

Ministeren siger i sin fremsættelsestale, at den omstændighed, at 5 velrenommerede lande står bag banken, gør det muligt at låne mere kapital på fordelagtigere vilkår end ellers. Denne vurdering deler vi ikke. Tværtimod synes der at være en betydelig risiko for, at den samlede kapitaltilførsel til Danmark vil blive mindre på grund af statsbankens tilsynskomst. Lånekøen på de udenlandske kapitalmarkeder er voksende, og når den nordiske statsbank kommer til, vil det automatisk blive vanskeligere og formentlig dyrere at låne isoleret til Danmark, der stadig har brug for en øget kapitalimport.

Ifølge forslaget tillægges statsbanken en privilegeret stilling med hensyn til beskatning og med hensyn til gældende valuta- og kreditrestriktioner. Denne fortrinsstilling er urimelig over for de private banker og sparekasser og samfundsmæssigt skadelig, fordi den resulterer i en konkurrenceforvridning. Den vil yderligere tilsløre statsbankens reelle omkostningsniveau.

Den konservative gruppe advarer mod dette nye angreb på vort privatøkonomiske system. Det er en detalje, kan man sige, ja vel, men detalje på detalje bliver til sidst til et mønster. Vedtages dette forslag, vil det være et nyt skridt væk fra det markedsdirigerede samfund, som efter alle erfaringer er det mest effektive.

Hr. Knie-Andersen og også hr. Stinus fremsatte nogle bemærkninger vedrørende Den europæiske Investeringsbank og sammenlignede denne banks virksomhed med Den nordiske Investeringsbanks. Fru Kirsten Jacobsen har allerede påpeget nogle af de forskelle, som gælder, og jeg vil understrege, at $\frac{2}{3}$ af Den europæiske Investeringsbanks udlånsvirksomheder går til de såkaldte egnsudviklingsområder. Så vidt jeg kan se på vedtægterne for Den nordiske Investeringsbank, er det ikke muligt i denne banks virksomhed at tage regionale hensyn ved udlånsvirksomheden. Det er en meget stor forskel.

For det andet er der den forskel, som allerede er påpeget, at lån fra Den europæiske Investeringsbank kan stilles til rådighed for lokale pengeinstitutter. Jeg ser heller ikke, at det er muligt for Den nordiske Investeringsbank at foretage en sådan udlånsvirksomhed i henhold til de gældende vedtægter.

Endelig er der det helt afgørende princip, at lån i Den europæiske Investeringsbank kun ydes til projekter, som ikke kan finansieres ad andre kanaler. Dette synspunkt forsøgte vi under forhandlingerne i det økonomiske udvalg i Nordisk Råd at få forhandlet og belyst, men det blev afvist, synspunktet blev afvist ikke mindst fra norsk side, og det blev fremhævet, at grundlaget for overhovedet at se på dette synspunkt var bortfaldet, i og med at man ikke længere ville acceptere Nordektaktaten, hvor dette synspunkt var indbygget.

Man kan altså ikke sammenligne disse to banker. Den nordiske Investeringsbanks virksomhed vil blive en konkurrencevirksomhed til de bestående banker og sparekasser.

Med hensyn til den af fru Kirsten Jacobsen foreslåede dagsorden vil jeg gøre opmærksom på, at jeg allerede under forhandlingen den 13. november 1975, sp. 1601 i Folketingstidende, rejste det problem, om regeringen vil være med til i fællesskab med folketinget at etablere en ordning for de nordiske sager, der svarer til behandlingen af de europæiske. Ministeren svarede bekræftende. Ministeren var på regeringens vegne parat til at forhandle denne sag med folketingets partier.

Endnu inden vi er kommet i gang med denne forhandling, kommer fru Kirsten